

Facultat de Ciències de l'Educació

Curs 2003-2004
Codi: 23144 Crèdits 8
Teoria de l'Educació
Professor: E .Roca

Objectius

- Iniciar-se en la reflexió sobre el pensament pedagògic que fonamenta tota activitat educativa de tipus professional.
 - Adquirir la conceptualització i terminologia bàsica de l'àmbit pedagògic.
 - Analitzar els elements i les institucions que conflueixen en l'educació formal i no formal.
 - Informar-se críticament dels elements que són a la base de les darreres reformes del sistema educatiu.
 - Fomentar la valoració i el compromís vers la professió pedagògica.
-

Temari

1. L'educació com a procés de realització i perfeccionament humà.
2. L'educació com acció sistemàtica i no sistemàtica: educació formal, no formal i informal.
3. Diferents models conceptuais del fet educatiu. L'educació com a sistema de comunicació: conseqüències pedagògiques.
4. L'educació com a activitat científica i tecnològica. Les Ciències de l'Educació i la Pedagogia. Reflexions crítiques.
5. Les institucions educatives. La família. L'escola i les seves crítiques. Altres institucions d'educació no formal.
6. Els sistemes educatius actuals. Estructura i característiques del sistema educatiu espanyol i català. El marc legal (Constitució, Estatut, lleis orgàniques i decrets d'aplicació). Anàlisi crítica.
7. La participació social en el sistema educatiu. Els consells escolars.
8. L'educand com a subjecte principal del procés educatiu. Característiques del desenvolupament i les necessitats personals i de grup davant el fet educatiu.
9. L'educador professional i el no professional. Funcions, límits, exigències i possibilitats de la professió docent. El malestar docent.
10. El currículum escolar i l'atenció a la diversitat. Immigració i educació.

11. L'educació d'adults, laboral i permanent (al llarg de tota la vida).
 12. Educació, mitjans de comunicació social i noves TIC. Educació i globalització.
-

Metodologia

Les sessions de metodologia bàsicament expositiva en relació als continguts teòrics del programa seran complementades, pel que fa a la part dels crèdits pràctics, amb activitats de debat reflexiu d'aspectes polèmics del programa en petit i gran grup així com amb alguna sessió que utilitzarà la tècnica de la simulació de situacions educatives potencialment conflictives.

Avaluació

Es realitzaran dues proves escrites eliminatòries de caràcter teòrico-pràctic.

Es valorarà especialment l'assistència i la implicació activa tant a les classes teòriques com a les pràctiques (simulacions, debats, reflexions...).

Amb caràcter voluntari es podran desenvolupar treballs individuals o en petit grup, ja sigui de reflexió de les activitats pràctiques o dels temes relacionats amb qualsevol aspecte del programa. Aquestes reflexions i treballs ajudaran a millorar la qualificació.

Bibliografia

- BRUNER, J. (1997) **La educación, puerta de la cultura** Visor. Madrid.
- CARBONELL, J.; SIMÓ, N.; TORT, A. (2002) **Magribins a les aules** Eumo Editorial. Vic.
- COLOM, A. J. (2002) **La (de)construcción del conocimiento pedagógico** Paidós. Barcelona.
- COLOM, A. J. y otros (1997) **Teorías e instituciones contemporáneas de la educación** Ariel. Barcelona.
- COLOM, A. J.; NÚÑEZ, L. (2001) **Teoría de la Educación** Síntesis. Madrid.
- DELORS, J. i altres (1996) **Educació: hi ha un tresor amagat a dins** UNESCO. Barcelona.
- DOWLING, E.; OSBORNE, E. (1996) **Familia y escuela. Una aproximación conjunta y sistemática a los problemas infantiles** Paidós. Barcelona.
- ESTEVE, J. M. (2000) **El malestar docente** Paidós. 3ª edición. Barcelona.
- ESTEVE, J. M.; FRANCO, S.; VERA, J. (1995) **Los profesores ante el cambio social** Anthropos. Barcelona.
- FERNÁNDEZ ENGUITA, M. (2001) **Educar en tiempos inciertos** Ed. Morata. Madrid.
- FERRERO, J. J. (1998) **Teoría de la Educación** Universidad de Deusto. 2ª edición. Bilbao.

GARCÍA CARRASCO, J.; GARCÍA DEL DUJO (1996) **Teoría de la Educación I. Educación y acción pedagógica** Ediciones Universidad de Salamanca. Salamanca.

GARCÍA CARRASCO, J.; GARCÍA DEL DUJO (2001) **Teoría de la Educación II. Procesos primarios de formación del pensamiento y la acción** Ediciones Universidad de Salamanca. Salamanca.

GARDNER, H. (1993) **La mente no escolarizada. Cómo piensan los niños y cómo deberían enseñar las escuelas** Paidós. Barcelona.

GERVILLA, E. (Coord.) (2002) **Globalización, Inmigración y Educación** Seminario Interuniversitario de Teoría de la Educación. Diputación de Granada.

GIMENO SACRISTÁN, J. (2001) **Educar y convivir en la cultura global. Las exigencias de la ciudadanía** Morata. Madrid.

GREEN, A.; LENEY, T.; WOLF, A. (2001) **Convergencias y divergencias en los sistemas europeos de educación y formación profesional** Pomares. Barcelona.

HARASIM, L. y otros (2000) **Redes de aprendizaje. Guía para la enseñanza y el aprendizaje en red** Gedisa. Barcelona.

JORDÁN, J. A. (2001) **La escuela multicultural. Un reto para el profesorado** Paidós. Barcelona.

MARCHESI, A. (2000) **Controversias en la educación española** Alianza Editorial. Madrid.

MORÍN, E. (2000) **Els 7 coneixements necessaris per a l'educació del futur** Centre UNESCO de Catalunya. Barcelona.

PUJOLÀS, P. (2003) **Aprendre junts alumnes diferents. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula** Eumo Editorial. Vic.

ROCA, E. (1997) **El desarrollo curricular en secundaria** CEAC. Barcelona.

SARRAMONA, J. (1995) **Fundamentos de educación** CEAC. Barcelona.

SARRAMONA, J. (2000) **Teoría de la educación** Ariel. Barcelona.

SARRAMONA, J. (2002) **Desafíos a la escuela del siglo XXI** Octaedro. Barcelona.

SARRAMONA, J.; VÁZQUEZ, G.; COLOM, A. J. (1998) **La educación no formal** Ariel. Barcelona.

SARRAMONA, J.; ROCA, E. (2002) "La participación de las familias en la escuela como factor de calidad educativa" **Aula Abierta**, nº 80, pp. 1-26.

TRILLA, J. (1993) **La educación fuera de la escuela** Ariel. Barcelona.

VARIS (2002) "La Ley de Calidad" **Revista de Educación**, nº 329.

ZUFIAURRE, B. (Coord.) (2002) **Comprensividad, desarrollo productivo y justicia social** Ed. CCS. Madrid.